

Utbildningsinspektion i Svärtingehus

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norrköpings kommun och besökt Svärtingehus den 5 och 6 november, 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Svärtingehus, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Svärtingehus intervjuades ett urval av elever i årskurs 2 och 6, föräldrar, personal och rektorer. Inspektörerna besökte även lektioner i förskoleklass och i årskurs 2 och 6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Svärtingehus	Antal elever
Förskoleklass	55
Grundskola	290

Källa: Skolans egna uppgifter

2 (15)

Utbildningen vid Svärtingehus omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6 samt skolbarnsomsorg. Vid inspektionsbesöket har verksamheterna i förskoleklass och grundskola granskats.

Skolan leds av två rektorer med gemensamt ansvar som tillsammans med arbetslagsledare utgör skolans ledningsgrupp.

Eleverna är indelade i tre åldersblandade grupper s.k. ”tuber”. Personalen är organiserad i sex arbetslag. I varje tub arbetar lärarna i två arbetslag i årskurs F–3 respektive 4–6. I skolan finns en resursenhet med specialkompetens och en särskild undervisningsgrupp.

Svärtingehus är belägen i Svärtinge, ca två mil från Norrköping med närliggande skogs- och naturmiljö. Skolan är utrustad med eget bibliotek.

Helhetsbedömning

Svärtingehus är en skola med ambition att erbjuda en undervisning av god kvalitet, och satsningar har gjorts för att utveckla undervisningen genom att bland annat satsa på undervisning utomhus. Inspektörerna vill särskilt framhålla arbetet i förskoleklassen som präglas av en hög medvetenhet och kunskap om lekens betydelse för lärandet.

Någon systematisk uppföljning eller analys av de samlade kunskapsresultaten finns inte vare sig på grupp- eller skolnivå. I vilken mån eleverna når målen i årskurs 5 i samtliga ämnen kan därmed inte fastställas. Skolans uppföljning av elevernas kunskaper i övriga ämnen än matematik, svenska och engelska måste följas upp för att genom en samlad resultatanalys över elevernas kunskapsutveckling ge underlag för framtida prioriteringar för en ökad måluppfyllelse.

Skolan har deltagit i ett spårgemensamt utvecklingsarbete där bland annat så kallade stegöversikter tagits fram. De olika stegen motsvarar moment som eleverna ska behärska och har funktionen av mål att uppnå. Det finns en medvetenhet i skolan om att mål att sträva mot i läroplan och kursplaner inte utgör utgångspunkt i undervisningen i tillräckligt hög utsträckning. Detta avspeglas även i skolans individuella utvecklingsplaner som varierar i kvalitet och innehåll. Skolan behöver utveckla undervisningen så att den i högre utsträckning inriktas mot mål att sträva mot i läroplan och kursplaner.

Skolans arbete med att anpassa undervisningen till elevernas förutsättningar och behov varierar och behöver utvecklas för att minska behovet av särskilt stöd. För särskilt stöd finns speciallärare och specialpedagoger tillgängliga som arbetar såväl inom som utanför klassens ram. Skolan har rutiner för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd och vidta åtgärder för att stödja eleverna.

Studiemiljön präglas av ett gott förhållningssätt mellan elever och mellan vuxna och elever. Skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete men måste vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling och likabehandlingsplanen måste åtgärdas så att den uppfyller lagens krav.

Skolans två rektorer har inte fördelat ansvaret mellan sig vilket innebär att det inte är klart vem som har ansvar för den enskilda eleven.

Resultatsammanställningar saknas i hög utsträckning och de uppföljningar skolan gör kan inte bedömas som en systematisk uppföljning av elevernas lärande och utveckling. Därmed saknas också underlag för skolans kvalitetsredovisning.

Kvalitetsredovisningen ger inte information om verksamheten och dess resultat. Insynen i skolans verksamhet och utomstående möjligheter att bedöma skolans kvalitet försvåras när information saknas.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Skolan har inte i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för att förhindra kränkande behandling (5, 7 och 8 §§ lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av likabehandlingsplan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarna (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Svenska och engelska erbjuds inte som språkval (2 kap 18 § grundskoleförordningen).
- För eleverna är rektorsfunktionen delad (2 kap 2 § skollagen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3 och 4 §§ i förordningen om kvalitetsredovisning).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Kvalitetsarbetet bör förbättras så att det utgår från systematiska bedömningar av skolans samlade resultat så att elevernas möjligheter att nå målen i förhållande till läroplanen och kursplanerna ökas.
- Kvaliteten i elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att de blir framåtsyftande.

4 (15)

- Skolans arbete bör i högre utsträckning ta sin utgångspunkt i mål att sträva mot i både läroplan och kursplaner.
- Skolan bör utveckla elevernas möjligheter att ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö, successivt utöva ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan och få kunskap om demokratins principer samt utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer.
- Undervisningen bör i högre grad anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.
- Kvaliteten i åtgärdsprogrammen behöver utvecklas.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev skall nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna skall nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar: I Svärtingehus finns sammanställningar över resultat på nationella proven i årskurs 5 som visar att andelen elever som når godkänt i matematik och engelska år 2006 var 82 procent och i svenska var 84 procent. Skolan har också sammanställt resultat över elevernas läsförmåga. Dessa resultat relateras dock vare sig till läroplanens övergripande mål eller till mål att uppnå i årskurs 5 i kursplanen i svenska. I övriga ämnen saknas resultatsammanställningar. Därmed saknas underlag för bedömning av skolans samlade kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att elevernas möjligheter att nå målen i förhållande till läroplanen och kursplanerna är av mindre god kvalitet. Skolans arbete med att pröva, utvärdera och analysera skolans resultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen bedöms vara av mindre god kvalitet, vilket behandlas nedan.

Uppföljning av skolans verksamhet i alla ämnen och under hela skoltiden

Enligt läroplanen ska skolan ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.

Utöver sammanställning av resultat på de nationella proven i årskurs 5 har skolan sammanställt resultat från en trivselenkät. Skolan har sammanställt resultat över elevernas läsförmåga. Dessa resultat relateras dock inte till målen för utbildningen. Uppföljning av varje enskild elevs resultat sker uteslutande i svenska, matematik och engelska. Systematiska uppföljningar av skolans resultat i samtliga ämnen och under hela skoltiden sker dock inte, vilket måste åtgärdas.

Vidare saknas en fördjupad diskussion, utvärdering och analys av variationen i skolans resultat över år samt undervisningens påverkan på elevernas resultat.

1.3 Bedömning och kommunikation av resultat**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Bedömning av området Bedömning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Skolans arbete inom området bedöms vara av god kvalitet, med undantag för nedanstående.

Individuella utvecklingsplaner

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättandet av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen ska vara ett framtåsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en individuell utvecklingsplan skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, (SKOLFS 2006:10).

I Svärtingehus genomförs utvecklingssamtal kontinuerligt och intervjuade föräldrar uppger att de är väl informerade om sina barns skolgång och sociala utveckling. Vid samtalen upprättas för alla elever en individuell utvecklingsplan. Enligt skolans kvalitetsredovisning är arbetet med individuella utvecklingsplaner långt framskridet och ett gemensamt underlag för planerna är framtåget. Dock har inspektörerna vid inspektionsbesöket tagit del av elevernas individuella utvecklingsplaner och kan konstatera att det på skolan inte finns någon enhetlig struktur där mål, ansvar och insatser är tydliga. De planer som inspektörerna har tagit del av varierar i kvalitet och fokuserar främst på svenska, matematik och engelska. Kopplingar till de nationella målen i läroplanerna och kursplanerna saknas. Vidare framgår mera vad eleven gjort, genom att ett kryss markerar att ett moment är genomfört, än på vilket sätt elevens lärande utvecklas. Därmed blir inte planen ett framtåsyftande dokument. Vid intervjuer framkom att elevernas delaktighet och kännedom om de individuella utvecklingsplanerna varierar. Alla elever och föräldrar kände inte till den individuella utvecklingsplanen och alla elever hade inte varit delaktiga i att sätta mål för sin utbildning. Inspektörerna bedömer att kvaliteten och elevernas delaktighet i de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras så att de blir ett framtåsyftande dokument.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna vill särskilt framhålla arbetet i förskoleklassen som präglas av en hög medvetenhet och kunskap om lekens betydelse för lärandet. Inspektörerna bedömer att Svärtingehus genomför utbildningen med god kvalitet med undantag för nedanstående.

Läroplan/kursplaner anger inriktningen för verksamheten

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot i läroplanen och kursplanerna ange inriktningen på skolans arbete. Dessa mål ska utgöra det främsta underlaget för planering av undervisningen och sätter inte någon gräns för elevernas kunskapsutveckling. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan.

I skolan finns lokala konkretiseringar där de nationella kursplanerna har brutits ner i steg, vilka motsvarar moment som eleverna ska behärska. Stegen har funktionen av mål att uppnå i de nationella kursplanerna. Det finns en medvetenhet i skolan om att undervisningen i låg utsträckning utgår från mål att sträva mot. Inspektörerna bedömer att skolans arbete i högre utsträckning bör ta sin utgångspunkt i mål att sträva mot i både läroplan och kursplaner.

Inflytande och ansvarstagande

Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer. Läroplanen anger att eleverna genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Vidare att skolan ska sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan och att lärarna tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Vid inspektionstillfället saknade Svärtingehus forum för elevernas representativa inflytande. Klassråd och ett s.k. matråd finns men enligt intervjuutsagor utgör de inte forum för elevernas inflytande i någon större utsträckning. Rektorerna har dock ambitionen att starta ett elevråd inom en snar framtid. Inspektörerna förutsätter att arbetet utvecklas så att elevernas möjlighet till inflytande över skolan som helhet ökar.

Vid intervjuer och av individuella utvecklingsplaner (se avsnitt om individuella utvecklingsplaner) framkom att elevernas möjlighet att utöva inflytande över undervisningen varierar beroende på lärare. Det finns lärare som låter eleverna delta i planering och utvärdering av undervisningen men det finns också undervisning

där elevernas utrymme för inflytande inskränker sig till möjlighet att välja mellan redan fastställda alternativ. Vid intervjuer framkom vidare att elevers och föräldrars kännedom om utbildningens mål varierade avsevärt.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla elevernas möjligheter att ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö, successivt utöva ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan och få kunskap om demokratis principer samt utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödsatser.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området är av mindre god kvalitet.

Anpassning till varje elevs förutsättningar och behov

Skolans undervisning ska enligt läroplanen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. I skolan genomförs regelbundet klasskonferenser vilka har till syfte att bland annat följa upp och kartlägga elevernas stödbehov. Dessa kartläggningar visar att där undervisningen i hög grad anpassas till elevens behov där minskar behovet av särskilda stödsatser. Anpassning inbegriper även rätt utmaning till alla elever. Rektorer och lärare i Svärtingehus är medvetna om att lärarnas förmåga att anpassa undervisningen varierar. Av iakttagelser och intervjuer med elever och föräldrar framkom att anpassningar sker i liten utsträckning. Inspektörerna bedömer att undervisningen i högre grad bör anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Upprättande av åtgärdsprogram

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn enligt grundskoleförordningen se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. En viktig del av arbetet med åtgärdsprogram är att skolan kontinuerligt följer upp och utvärderar insatserna. Uppföljningen ska leda till nya mål, ny planering, genomförande och uppföljning.

Skolans åtgärdsprogram upprättas av klasslärare eller resurslärare. Inspektörerna har tagit del av åtgärdsprogram vars kvalitet varierar avseende förekomst av konkreta utvärderingsbara mål, koppling till de nationella målen samt utvärdering. Det finns även åtgärdsprogram där det framgår vad eleven ska göra men det saknas uppgift om hur undervisningen ska anpassas eller vad skolan ska göra. Detta innebär ofta att ansvaret för elevens utveckling i för hög utsträckning läggs på eleven själv, vilket inte kan betraktas som stöd. Alla program innehåller inte heller uppföljning och utvärdering kopplade till de nationella målen i läroplan och kursplaner. Inspektörerna bedömer att skolans åtgärdsprogram behöver utvecklas så att det tydligt framgår vilka insatser skolan ska göra samt så att de innehåller uppföljning och utvärdering kopplade till de nationella målen i läroplanen och kursplaner.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Det finns ordningsregler i skolan som är utarbetade i samverkan med personal och elever och skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Dock förekommer kränkningar och skolans arbete inom området bedöms därför vara av mindre god kvalitet och likabehandlingsplanen bedöms vara av ej godtagbar

kvalitet.

Värdegrundsarbete och förekomst av trakasserier eller annan kränkande behandling

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Svärtingehus bedriver ett aktivt värdegrundsarbete genom olika verktyg som ordningsregler, s.k. kamratstödjare, trivselvecka för alla i skolan, "hemlig kompis", samarbetsövningar och föreläsningar för personal och föräldrar. För att utvärdera arbetet genomförs årligen en trivselenkät. Trots att studiemiljön präglas av ett gott förhållningssätt mellan elever och mellan vuxna och elever och trots skolans åtgärder visar intervjuer och skolans trivselenkät att det förekommer kränkningar. Vid inspektionsbesöket framkom att elever känner oro och beskriver kränkningar. Enligt inspektörernas bedömning måste skolan omgående vidta åtgärder så att kränkningarna upphör samt följa upp de elever som uttrycker oro och beskriver kränkningar.

Likabehandling

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska skolan upprätta en likabehandlingsplan som ska innehålla en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året, rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling bland annat hur personalen ska agera vid sådana situationer, rutiner för uppföljande insatser och hur händelser och vilka åtgärder skolan ska vidta.

Svärtingehus likabehandlingsplan är utarbetad av rektorerna och arbetet med att all personal, elever och föräldrar ska bli förtroga med planen pågick vid inspektionstillfället. Personalen har även fått lämna sitt bidrag till planen. Personal och elever kunde i intervjuer kartlägga skolans specifika problemområden när det gäller likabehandling och kritiska platser inom skolan där kränkningar förekom. En liknande kartläggning saknas dock i likabehandlingsplanen. Planen saknar även vilka åtgärder skolan ska vidta för att nå bättre resultat av värdegrundsarbetet och används därför inte i någon större utsträckning skolans dagliga praktik. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller lagens krav och att eleverna inte varit delaktiga i den omfattning som författningen kräver.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att de båda rektorerna håller sig förtrogna med det dagliga arbetet. Området bedöms dock vara av mindre god kvalitet utifrån motiveringen som anges nedan.

Rektors beslutsfattande

Enligt författningarna kan rektorsfunktionen inte delas i förhållande till den enskilda eleven. Endast en person kan ha rektorsfunktionen mot den enskilde eleven då en rektor vidtar åtgärder och fattar beslut som rör enskilda elever. Det får inte vara oklart för elev samt vårdnadshavare vem som ska fatta och därmed ta ansvar för besluten.

Svärtingehus leds av två rektorer. Av samtliga intervjuer och i skolans dokument framkom att rektorerna gemensamt ansvarar för skolan som helhet och att de inte fördelat något ansvar mellan sig. Elever, föräldrar och personal vänder sig antingen till båda rektorerna eller den av dem som för tillfället finns tillgänglig oavsett frågor. Skolans båda rektorer fattar beslut såväl var för sig som tillsammans i olika ärenden, vilket framgår av intervjuer och underskrifter i olika dokument i skolan. Exempel på sådana beslut är insatser när eleven är i behov av särskilt stöd. Vid faktagranskning av rapporten framförde rektorerna att när det gäller elevvårdskonferenser är det en rektor som följer ärendet från det att det tagits upp tills det slutförts.

Det är både för kvalitetens upprätthållande och för rättsäkerheten viktigt att det står klart vem som bär ansvaret för en skolas myndighetsutövning gentemot enskild elev. Inspektörerna bedömer därför att ansvarsfördelningen mellan rektorerna måste åtgärdas så att det klart framgår vem som rektor för varje enskild elev.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,

- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att personalens utbildning och kompetensutveckling överensstämmer med bedömningspunkterna.

3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka inslag som innebär en obetydlig kostnad.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att tillgången till utbildning väsentligen är god med följande undantag.

Svenska som andraspråk

Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt grundskoleförordningen anordnas i stället för undervisning i svenska och kan därutöver anordnas som språkval, som elevens val eller inom ramen för skolans val. Svenska som andraspråk är ett eget ämne och undervisningen ska planeras, utvärderas och betygsättas utifrån detta ämnes kursplan. Ämnet ska inte användas som en stödåtgärd. Av skolans kartläggning över stödåtgärder, iakttagelser och intervjuer framkom att elever i behov av svenska som andraspråk endast ges stöd i svenska. Detta är inte i enlighet med författningarna och måste åtgärdas.

Valmöjligheter

Som språkval ska enligt grundskoleförordningen erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det ska istället för språk bland annat erbjudas svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, svenska som andraspråk, engelska och modersmål. Skolan erbjuder enbart franska, spanska och tyska. Vid intervjuer framkom dock att föräldrar och elever inte kände till möjligheten för elever att välja svenska och engelska. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nås och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering: Inspektörerna bedömer skolans arbete inom området vara av mindre god kvalitet enligt nedanstående.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolans kvalitetsarbete syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. För att förbättringar ska bestå och kvaliteten höjas behöver utvecklingen följas över tid. I Svärtingehus bedriver lärarna kvalitetsarbete genom kontinuerliga uppföljningar av de enskilda elevernas kunskapsutveckling, dock inte i alla ämnen. Resultat av nationella prov i årskurs 5, av trivselenkät, tester och diagnoser diskuteras i skolans klasskonferenser. Dock är dialogen muntlig och det saknas dokumentation. En samlad bild av måluppfyllelsen saknas därmed. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör förbättras så att det utgår från systematiska bedömningar av skolans samlade resultat.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Kvalitetsredovisningen ska vara ett led i den kontinuerliga

uppföljningen och utvärderingen av den egna verksamheten. Inspektörerna har tagit del av kvalitetsredovisningen för år 2006 som tagits fram av rektorerna i samarbete med arbetslagen. Vid intervjuer framkom att elever har inte medverkat och föräldrar har inte givits möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen innehåller till stor del beskrivningar av vad skolan har arbetat med under året. Även under rubriken resultat beskrivs arbetet. Analys och bedömning av arbetet som bygger på utvärderingar och resultatsammanställningar, finns i liten utsträckning. Flera av de brister och förbättringsområden som framkommit vid inspektionsbesöket är kända av rektorerna t. ex. den variation som finns inom skolan avseende individuella utvecklingsplaner, anpassning av undervisningen och åtgärdsprogram. Dock saknas dokumenterad uppföljning vilket leder till att alla de utvecklingsområden som finns i skolan inte leder till prioriterade åtgärder i kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen måste utvecklas så att den innehåller en bedömning i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts. Vidare ska elever och föräldrar ges större möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Datum

2008-05-06

Ort

Linköping

Irène Sehlin

Kerstin Levin